

A dunamenti magyar katolikusok külön egyházmegyéje mellett foglalt állást a komáromi katolikus nagytanács

Emlékiratot terjesztenek föl a prágai nunciushoz — Mozduljanak meg az összes magyartöbbségű egyházközségek

KOMÁROM. — A komáromi Katolikus Akadémia szeptember 26-án tartotta első ülést dr. Lestár István plébános, szentszéki tanácsos elnöke mellett. Az időszaki helyi ügyek elintézése után dr. Kállay Endre, az egyházközség világi elnöke ismertette azt a helyzetet, amelyet a modus vivendi végrehajtása tárgyában kiadott pápai bulla idézett elő. E bulla értelmében a szlovenszkoí egyházmegye határai újból nyernek megállapítást.

Ezt az alkalmat fel kell használni a zárt tömegben itt élő, magyar anyanyelvű katolikusoknak azon cél érdekében, hogy közös egyházmegyében nyerjenek beosztást egységes püspöki vezetés mellett,

mert az egy nyelvű hívek kormányzása anyanyelvükön nemcsak a kormányzás munkáját könnyíti meg, hanem annak eredményességét is jobban biztosítja. A katolikus papság e tekintetben már állást foglalt, — mondotta a továbbiakban dr. Kállay Endre, — s javasolta egy dunamenti magyar jellegű püspökség felállítását, amely mintegy 400.000 magyar katolikus hívőt vonna határai közé. Minthogy ez a be-

osztás nemcsak a papság, hanem a világi katolikusok óhaja is, javasolta a következő határozati javaslat elfogadását:

1. A komáromi Katolikus Akadémia egyetemes egyházi, mint hitéleti érdekből szükségesnek tartja, hogy főként a Duna mentén egy tömegben élő magyar anyanyelvű katolikusok közös egyházmegyébe s egy főpásztor kormányzata alá tömörítsenek.

E célból kívánatosnak tartja egy dunamenti egyházmegye és püspökség létesítését. Elhatározza tehát, hogy

e kívánságát emlékiratba foglalva eljuttatja a prágai apostoli nunciushoz

azzal a kéréssel, hogy a világi katolikus hívők ez egyöntetű óhajának érvényt szerezni s ezt a római Kuria előtt támogatni szíves legyen. Egyidejűleg

megkeresi a szlovenszkoí püspöki kárt is e mozgalom támogatása érdekében.

2. Megkeresi a komáromi Katolikus Akadémia szlovenszkoí országos Katolikus Akadémia magyar tagozatának elnökségét, hogy ezt a határo-

zati javaslatot tárgyalassa le az országos vezetőséggel s az országos vezetőséget hasonló állásfoglalásra bírja.

3. Sajtó útján

felkéri az összes magyartöbbségű katolikus egyházközségeket, hogy hasonló eljárással sürgősen szálljanak síkra a dunamenti egyházmegye és püspökség létesítése érdekében.

4. Végül tiltakozik bizonyos sajtóorgánumnak e kérdésben történt illetéktelen és semmiesetre sem pártatlannak nevezhető beavatkozása, valamint ez ügynek politikai célokra szándékolat kihasználása ellen. A komáromi Katolikus Akadémia határozatának elfogadásában nem köznap politikai, hanem az e fölött álló egyetemes egyházi érdekek vezették. (A határozat e pontja kétségkívül a magyar nyelvű kormányssajtó megnyilatkozására vonatkozik. Szerkesztőség.)

Magvas vita után a nagytanács

egyhangúan elfogadta a határozati javaslatot s felkérte Bíró Lucian tanár, főtitkár, hogy az emlékiratot szövegezzék meg s az elnökséggel karöltve annak felterjesztéséről gondoskodják.

Hamis csehszlovák utlevelekkel Lengyelországból kivándorlókat csempészett Franciaországba a leleplezett pozsonyi társaság

Varsótól a pozsonyi Zsidó-uccáig — Teschen és Köpcsény — a két „tranzító” állomás — Letartóztatások sorozata Pozsonyban

POZSONY. — (Szerkesztőségünk telefonjelentése.) A pozsonyi rendőrség nagyszabású embercsempészési banda nyomára jutott a véletlen folytán.

A banda tagjai Csehszlovákiában, Lengyelországban és Ausztriában valóságos szervezetet alkottak és tiltott úton embereket csempésztek át Lengyelországból Csehszlovákián és Ausztrián keresztül Franciaországba.

Legnagyobb részt olyanokat csempésztek át, akik Lengyelországban vagy nem kaptak vízumot, vagy pedig pogromtól való félelmükben akartak vagyonukkal együtt elmenekülni az országból.

Grossmann és társai

A banda vezére egy Grossmann nevű varsói kereskedő volt, aki kötelezte magát, hogy a kivándorolni akarókat eljuttatja Franciaországba s ezért személyenként 500 lengyel zlotyt, közel 3000 csehszlovák koronát kért. Azt még eddig a nyomozás nem tudta megállapítani, hogy Grossmann mikor kezdte meg üzletét, csak annyit állapítottak meg, hogy

a lengyel kivándorlók átcsempészése csehszlovák területre lengyel Teschenben, továbbcsempészése pedig az osztrák Köpcsény határában történt.

Grossmannnak lengyel Teschenben megbízottai voltak, egy Gengel nevezetű vendéglős és egy Pomerancová nevű magánhivatalnoknő.

Ezek ketten a Grossmann által küldött embereket átcsempésztek cseh Teschenbe. Pomerancová több esetben a kivándorlók gyermekeit is áthozta s azokat a magának vallotta. Az „üzlet” nagyszerűen ment. Naponta többen tömegesen jelentkeztek Lengyelország minden tájáról, legnagyobb részt zsidók, hogy az országból kivándorolva Ausztriában vagy Franciaországban telepedjenek le. Grossmann az üzlet növekedésével Csehszlovákiában is megszervezte fiókjait s ez a csehszlovákiai szervezet cseh Teschenben vette át az átcsempészett embereket.

A csehszlovákiai szervezet vezetője egy Juda Rubinstein nevű, 29 esztendőes lengyel kereskedő volt, akit Max néven ismertek Pozsonyban, ahol a Zsidó-uccában lakott.

Rubinstein már régebben egyszer őrizetbe vették, mert tiltott úton lépte át a lengyel-csehszlovák határt. Akkor kitiltották a köztársaság területéről és kitoloncolták a lengyel határra. Rubinstein azonban újból visszatért, mert Ausztrián keresztül Franciaországba akart jutni, de az osztrák határról visszatoloncolták. Akkor telepedett meg Pozsonyban és hamis utlevelek gyártásával foglalkozott. Így került összeköttetésbe a varsói Grossmannal, aki állandó levelezésben állott ezután vele. Utasításait Max jellegű alatt Rubinstein segítő társának, egy Schmöle Pickel nevű állástalan pin-

cérnek a címére küldötte. Ez a Pickel volt Rubinstein utazó-ügynöke.

Ő szokott cseh Teschenbe utazni az átcsempészett emberekért és azokat legtöbbször

Hogyan szerezték a hamis utleveleket?

A bandának még két tagja „dolgozott” Pozsonyban: Taussig Ignác 29 esztendőes kereskedő, aki a Zsidó-ucca 36. számú házban lakott és Frommer Béla hentessegéd, akinek lakása a Flórián-uccában volt.

Ezeknek az volt a feladata, hogy az átcsempészett embereket Köpcsény mellett tovább-

autón, de nem egyszer vonaton Pozsonyba szállította

s ott a Zsidó-ucca 45. számú házban Hoch Márton 35 esztendőes cipésznel szállásolta el.

csempésztek Ausztriába.

Ott újból Pickel várt rájuk autóval s úgy szállította őket Bécsbe, ahol aztán a csempészbanda újabb tagjai hamis csehszlovák utlevelekkel látták el a kivándorlókat, hogy azután akadálytalanul utazhassanak tovább Franciaországba.

A banda tagjai a hamis csehszlovák utlevele-

Határrendezés a föld alatt

Az aggteleki cseppkőbarlang mélyén 400 méterrel igazitják ki a határt Magyarország javára

MISKOLC. — A magyar-csehszlovák határon levő aggteleki cseppkőbarlang egyrésze tudvalevően átnyúlik csehszlovák területre és onnan is van lejárata. A csehszlovák hatóságok a barlang csehszlovákiai részét vasrácsal kerítették el, nehogy valaki a barlangon keresztül utlevél nélkül Csehszlovákiába juthasson. Az elmúlt hetekben szakemberek mérései útján megállapították, hogy a földszínen húzódó határvonalhoz képest

mintegy négyszáz méternyi eltérést mutat a földalatti határ, vagyis hogy a csehszlovák hatóságok a föld mélyén lévő vasrácsot négyszáz méterrel beljebb, magyar területen helyezték el. Tekintettel arra, hogy ezáltal elég jelentős rész veszett el a magyar barlanglátogatók elől, az aggteleki barlang igazgatósága a csehszlovák illetékesekkel tárgyalásokat folytatott. A tárgyalások eredménnyel is jártak s ezek alapján a közel jövőben ki fogják igazítani a földalatti határt.

Hetvenötezer koronát loptak ki a prágai Vencel-tér legforgalmasabb pontján egy prágai bankszolgá aktatáskájából

Nemzetközi zsebtolvajok követték el a vakmerő tettet

PRAGA. — Vakmerő lopás történt ma délelőtt 10 órakor a prágai Vencel-téren. Az egyik prágai pénzintézet szolgálja a postatakarékpénztárban felvett a bank részére 75.000 koronát. A szolgál, mielőtt visszatért volna az intézetbe, betért a „Zemka” hentesárúüzletbe, hogy valamit egyen. Abban a pillanatban, amikor a rendkívül forgalmas üzlet ajtaján be akart lépni, három ismeretlen férfi nyomult észrevétlenül melléje és az egyik rendkívüli ügyességgel kinyitotta a szolgál hóna alatt lévő aktatáskát és biztos mozdulattal ki-markolta belőle a 75.000 koronát tartalmazó bankjegyeköteget.

A szolgál az utolsó pillanatban vette észre, hogy meglopták, azonnal segítségért kiáltott, de a tá-

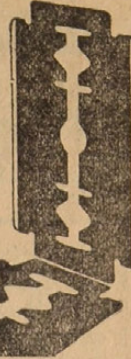
madók közül kettőnek sikerült a venceltéri forgatagban eltűnni. A harmadikat, aki közvetlenül a szolgál mellett állott az üzlet ajtajában, megakadályozták a menekülésben és átadták az elősiető rendőröknek. Az elfogott banditát beszállították a rendőrségre, ahol megállapították róla, hogy

Herz Goldberg lodzi származású nemzetközi zsebtolvajjal azonos.

Goldberg tagadta, hogy a másik két tolvajjal kapcsolatban állott volna és azt állította, hogy egyáltalában nem ismeri őket. A rendőrség azonban nem ad hitelt vallomásának és meg van győződve, hogy a másik két tolvaj szintén nemzetközi betörő.

AKÉK GILLETTE
PENGÉK
AHOSSZUKÁS
NYÍLÁSSAL

tartósabbak,
élesebbek,
erősebbek,
keményebbek

ket azért nem adták már csehszlovák területen a kivándorlóknak, mert méltán félték attól, hogy a köpcsényi csehszlovák határkirendeltség könnyen felismerne a hamisítványokat.

Ezért ezeket a hamis utleveleket a banda két újabb pozsonyi tagja, Mechlovics Moskó zsidó-uccai kárpitos és Schimmerling Lajos kereskedősegéd szállította át Ausztriába. A hamis utleveleket is ezek szerezték be Rubinstein segítségével. Rendszerint már lejárt csehszlovák utleveleket vásároltak meg 150 vagy 200 koronáért, vagy pedig ugyanezt az összegért rávettek embereket arra, hogy váltsák ki utlevelüket és adják át nekik.

Az utlevelekre azután Rubinstein beragasztotta a Lengyelországból átcsempészett kivándorlók fényképeit, a személyi adatokat pedig vegytíntával írta be.

A véletlen közbelép

A csempészbanda nyomára a rendőrséget a véletlen vezette. Néhány nappal ezelőtt ugyanis Rubinsteinnek át kellett volna csempésznie az osztrák határon Goluszová Haja lengyel asszonyt 16 esztendőes Rozália leányával és 11 esztendőes Hermann nevű fiával. A két gyermeket Pozsonyban egy eddig még ki nem nyomozott asszony vette át és utlevelében magának vallva őket átvitte az osztrák határon. Az volt a megállapításuk, hogy Goluszová Haja mihelyt átcsempészte őt is a határon, ott megvárja Pickelt és az előbb említett asszonyt is a két gyermekkel. Goluszová Köpcsény mellett át is csempészte. Az asszony órák hosszat várt Pickelre és gyermekeire, de azok nem jöttek, vagy pedig elkerülte őket. Újból átfutott tehát a határon, de itt a csehszlovák határőrök feltartóztatták s kihallgatása után átadták az asszonyt a rendőrségnek.

Letűlelik az egész bandát

A pozsonyi rendőrség erőyes nyomozást indított, mert Goluszová Haja már a negyedik lengyel kivándorló volt, aki aznap a rendőrség kezére került s aki a többiekkel egyetértően nem volt hajlandó elárulni, hogy miért jött Pozsonyba.

Aznap ugyanis elfogták még Jirs Gedalia 30 éves varsói kereskedősegédet, Schmöle Mayer Fuchsz 33 éves lodzi női szabót és Mizes Bendel 20 esztendőes szabósegédet. Mire a rendőrség az erőyes kihallgatásból és a szétágazó nyomozás alapján megállapította, hogy az egész szervezet vezetője Pozsonyban Rubinstein, ez mintha csak megérezté volna, eltűnt Pozsonyból.

A rendőrség azonban nyomában volt és ma éjszaka Nagyszombatban sikerült is őt letartóztatni. Vele együtt őrizetbe vették a banda többi tagját is s ma már tizenegy személy van a rendőrség őrizetében.

Ma délelőtt őrizetbe vették Mencer Salamon kereskedősegédet, akinek utlevelét Rubinsteinnél találták. Minthogy azonban a nyomozás kiderítette, hogy Mencerőtől az utlevelet ellopták, Mencer szabadlábra helyezték. A letartóztatottak közül szabadlábra helyezték még Taussigot is nagyobb kaució letétele után. Taussig ugyanis súlyosan beteg és orvosi kezelésre van szüksége. A banda tagjain kívül őrizetbe vették még Steiner Béla ügynököt, akiről megállapították, hogy lejárt utlevelét ugyancsak eladta a bandának. Őrizetben van a lengyel asszony két gyermeke is.

— **BENES ÉS AGA KAN FOGADÓ-ESTJE.** A Neue Züricher Zeitung érdekesen jellemzi a népszövetség jelenlegi elnöke, Aga kan által legutóbb rendezett pazar genfi fogadóestet. A lap ugyanis a következőket írja: „Aga kan mérsékletet tanusított, nem akart sem túlzó fényűzést, sem kicsinyes nem akart lenni. A nagy urhoz méltó ünnepség nem azt célozta, hogy a vendégeket elkápráztassa. Amikor egy inycen-szakértőhöz fordultunk a kérdéssel, hogy itéli meg ezt az estélyt, csak annyit mondott: „Benes fogadóestje plusz kaviár.” Az a recepció ugyanis, amit néhány évvel ezelőtt Benes rendezett a Hotel des Bergnes termében, eddigelé a leggazdagabb és lelegegánsabb volt a népszövetség történetében.”

— **HATVANEZER HAMIS UTLEVELÉL FRANCIAORSZÁGBAN.** Párisból jelentik: A francia rendőrség utlevélgyárat leplezett le. A letartóztatott utlevélhamisítók közt egy Goldstein nevű csehszlovák állampolgár is van. A francia rendőrség harminc személyt tartóztatott le, akik vagy közvetlenül résztvettek a hamisításban vagy hamis utlevelek árusításával foglalkoztak. Az utlevélhamisító gyárnak külföldön is voltak ügynökei. Ezek az ügynökök összevásárolták és loptak utleveleket s ezeket a párisi központba küldték „átdolgozás” végett. A rendőrség becslése szerint mintegy hatvanezer külföldi él Franciaországban, akinek az utlevele hamis.